

Soạn bài Tôi có một ước mơ lớp 11 KNTT - Trước khi đọc

Câu hỏi 1 (trang 79 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Trong lịch sử của dân tộc, có những trường hợp một văn kiện chính trị lại trở thành một áng văn chương có sức lay động lớn. Bạn hãy kể tên một vài tác phẩm như vậy.

Trả lời:

Trong lịch sử của dân tộc, có những trường hợp một văn kiện chính trị lại trở thành một áng văn chương có sức lay động lớn. Một vài tác phẩm như:

- Tuyên ngôn độc lập – Hồ Chí Minh
- Chuẩn bị hành trang vào thế kỉ mới – Vũ Khoan
- Lời kêu gọi toàn dân tập thể dục – Hồ Chí Minh

Câu hỏi 2 (trang 79 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Nhiều nhân vật lịch sử đã thể hiện niềm ước mơ về hạnh phúc cho nhân dân, bình yên cho đất nước trong những câu thơ, câu văn hoặc những lời phát biểu đầy tâm huyết. Bạn hãy nêu một ví dụ cụ thể để chứng minh ý kiến trên.

Trả lời:

Ví dụ cụ thể về câu nói của nhân vật lịch sử thể hiện niềm ước mơ về hạnh phúc cho nhân dân, bình yên cho đất nước trong những câu thơ, câu văn hoặc những lời phát biểu đầy tâm huyết:

“...Vì những lẽ trên, chúng tôi, chính phủ lâm thời của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, trịnh trọng tuyên bố với thế giới rằng:

Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, và sự thật đã thành một nước tự do độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải để giữ vững quyền tự do, độc lập ấy!” (Hồ Chí Minh – Tuyên ngôn độc lập).

Soạn bài Tôi có một ước mơ Ngữ văn 11 KNTT - Đọc văn bản

Gợi ý trả lời câu hỏi trong bài đọc

1. Xác định mục đích hướng tới của tác giả ở bài diễn văn này.

Mục đích: Cuộc biểu tình cho tự do như là một sự kiện tuyệt vời nhất sẽ đi vào lịch sử đất nước của chúng ta.

2. Ý nghĩa của việc dẫn ra văn kiện lịch sử nổi tiếng của nước Mỹ là gì?

- Thể hiện sự tôn trọng sắc lệnh của Mỹ
- Dùng cách lập luận gây ông đập lưng ông để đấu tranh cho tự do của những người da đen.
- Thể hiện khát vọng tự do, bình đẳng của những người da đen.

3. Theo dõi cách tác giả nói về thời điểm cần thiết để đòi công lí.

Thời điểm cần thiết để đòi công lí: Ngay bây giờ.

4. Chú ý quan điểm đấu tranh của tác giả.

Quan điểm đấu tranh của tác giả: Đừng tìm cách thỏa mãn cơn khát tự do bằng những chén hận thù và cay đắng. Chúng ta phải luôn luôn tranh đấu với nguyên tắc và lòng tự trọng cao. Chúng ta không được phép để cuộc phản kháng sáng tạo của chúng ta nhuộm màu bạo lực. Chúng ta phải tiến lên uy nghi với cả sức mạnh vật chất và tâm hồn.

5. Qua cách diễn đạt và đưa bằng chứng, tác giả đã thể hiện thái độ và tình cảm của mình như thế nào?

Thái độ và tình cảm của tác giả: Sự phẫn nộ và tinh thần đấu tranh của tác giả trước những sự việc người da đen bị phân biệt đối xử. Từ đó, tác giả thể hiện niềm mong ước tự do bình đẳng cho người da đen.

6. Chú ý ngôn ngữ và giọng điệu của tác giả khi thể hiện niềm tin và ước mơ.

Ngôn ngữ và giọng điệu: sử dụng những hình ảnh, câu văn có sức truyền cảm; lập luận chặt chẽ, thuyết phục.

7. Biện pháp tu từ nào được tác giả sử dụng nhằm tác động mạnh đến người đọc, người nghe?

Biện pháp điệp ngữ: Tôi mơ rằng.

8. Bạn có ấn tượng, cảm xúc gì về đoạn kết?

Đoạn kết đã khẳng định lại quan điểm của Mác-tin Lu-thơ Kinh là người da đen được đối xử bình đẳng với người da trắng. Tác giả dẫn ra câu hát “Tự do cuối cùng đã đến! Tự do cuối cùng đã đến! Tạ ơn Đức Chúa Đấng Tạo Hóa Toàn Năng, cuối cùng chúng ta đã được tự do!” để thể hiện ước mơ về quyền bình đẳng của người da đen.

Soạn bài Tôi có một ước mơ lớp 11 KNTT - Sau khi đọc

Nội dung chính

Văn bản là bài diễn văn nổi tiếng nhất của Mác-tin Lu-thơ Kinh khi ông nói, với sức mạnh thuyết phục của tài hùng biện, về ước mơ của ông cho tương lai của nước Mỹ, khi người da trắng và người da đen có thể sống chung hòa thuận như những con người.

Gợi ý trả lời câu hỏi sau khi đọc

Câu 1 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Vấn đề trọng tâm được đề cập ở văn bản Tôi có một ước mơ là gì?

Trả lời:

Vấn đề trọng tâm được đề cập ở văn bản Tôi có một ước mơ: khẳng định quyền bình đẳng của người da đen và kêu gọi sự đấu tranh giành quyền bình đẳng cho người da đen.

Câu 2 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Chỉ ra các luận điểm được tác giả triển khai trong văn bản.

Trả lời:

Các luận điểm được tác giả triển khai trong văn bản:

- Cần lên tiếng về thảm trạng người da đen bị đối xử bất công.
- Trong quá trình chiến đấu giành lại địa vị xứng đáng của mình, những người đấu tranh không được phép hành động sai lầm.
- Chỉ khi người da đen được đối xử bình đẳng thì cuộc đấu tranh mới dừng lại.

Câu 3 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Phân tích cách tác giả dùng lí lẽ và bằng chứng để trình bày quan điểm của mình nhằm thuyết phục người nghe, người đọc.

Trả lời:

Những lí lẽ và bằng chứng tác giả sử dụng để trình bày quan điểm của mình được trình bày sắp xếp theo thứ tự của một quá trình đấu tranh, mang tính liên kết cao.

Lí lẽ	Bằng chứng
<ul style="list-style-type: none"> - Một trăm năm trước, Lin-cơn đã ký bản Tuyên ngôn Giải phóng nô lệ. - Nhưng một trăm năm sau người da đen vẫn chưa được tự do. 	<p>Người da đen vẫn bị thít chặt trong gông cùm của luật cách li và xiềng xích của óc kì thị, vẫn phải sống trong một hoang đảo nghèo đói giữa đại dương bao la của sự phồn thịnh vật chất và vẫn phải sống mòn trong những góc khuất của xã hội Mỹ, thấy mình chỉ là kẻ lưu vong ngay trên quê hương mình</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Không được để cho cuộc phản kháng đầy sáng tạo sa vào bạo loạn. 	<p>Có rất nhiều người da trắng đã nhận ra vận mệnh của họ gắn liền với vận mệnh của người da đen, rằng tự do của họ không thể tách rời với tự do của người da đen.</p>

<p>- Tinh thần chiến đấu quật cường mới vừa trào sôi trong cộng đồng người da đen không được đẩy đến chỗ ngờ vực tất cả người da trắng.</p>	
<p>Giấc mơ bắt ngu ồn sâu thẳm trừ trong giấc mơ của nước Mỹ (niềm tin rằng nước Mỹ luôn tạo cơ hội bình đẳng cho tất cả mọi người, bất kể xuất thân, hoàn cảnh, địa vị xã hội,...</p>	<p>Không bao giờ hài lòng khi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Người da đen vẫn còn là những nạn nhân câm lặng của vấn nạn bạo lực từ cảnh sát. - Sau chặng đường dài mệt mỏi, không thể tìm được chốn nghỉ chân trong quán trọ ven xa lộ hay khách sạn trong thành phố. - Con cái người da đen bị tước đoạt nhân phẩm và lòng tự trọng bởi những tấm biển đề "Chỉ dành cho người da trắng". - Người da đen ở Mi-xi-xi-pi không có quyền bầu cử, người da đen ở Niu Oóc tin rằng đi bà cũng chẳng để làm gì.

Câu 4 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Trong đoạn kết của văn bản, tác giả đã bộc lộ ước mơ gì? Hình ảnh “tự do ngân vang từ những đỉnh đ ỏi, [...] ngọn núi” có ý nghĩa như thế nào trong việc thể hiện ý tưởng và cảm xúc của tác giả?

Trả lời:

- Trong đoạn kết của văn bản, tác giả đã bộc lộ ước mơ về sự tự do và bình đẳng.
- Hình ảnh “tự do ngân vang từ những đỉnh đ ỏi, [...] ngọn núi” có ý nghĩa quan trọng trong việc thể hiện ý tưởng và cảm xúc của tác giả. Tác giả tin rằng nước Mỹ luôn tạo cơ hội bình đẳng cho tất cả mọi người, bất kể xuất thân, hoàn cảnh, địa vị xã hội,...

Câu 5 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Hãy chỉ ra và phân tích hiệu quả của các biện pháp tu từ (điệp ngữ, ẩn dụ,...) đã được tác giả sử dụng.

Trả lời:

- Biện pháp điệp ngữ: Tôi có một ước mơ, Chúng ta, Đây là lúc...

- Biện pháp ẩn dụ: Thoát khỏi bóng đêm và thung lũng hoang tàn của sự phân biệt chủng tộc, con đường chan hòa ánh nắng của sự bình đẳng về chủng tộc, vùng cát lún của sự bất công,...

=> Tác dụng: Biện pháp tu từ giúp nhấn mạnh thái độ và tình cảm của tác trước những sự việc người da đen bị đối xử phân biệt, bất công. Từ đó bày tỏ ước mơ về tự do và nhân quyền trước công chúng của tác giả, kêu gọi quyền bình đẳng cho những người da đen. Đồng thời làm tăng sức biểu đạt cho câu văn.

Câu 6 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Nhận xét về thái độ, tình cảm của tác giả đối với nước Mỹ qua văn bản.

Trả lời:

Thái độ, tình cảm của tác giả đối với nước Mỹ qua văn bản:

Mỹ là một quốc gia đa sắc tộc, đa văn hóa. Tuy nhiên, ẩn sau bức màn văn hóa đó bao năm qua vẫn âm ỉ tình trạng phân biệt sắc tộc, đặc biệt là sự kỳ thị của những người Mỹ da trắng với cộng đồng người Mỹ gốc Phi. Chính vì lẽ đó, tác giả muốn tất cả mọi người dân đều được sống trong một đất nước tự do bình đẳng để đất nước có thể phát triển. Từ đó, bộc lộ tình cảm sâu sắc của tác giả với đất nước Mỹ và người dân Mỹ gốc Phi bị đối xử phân biệt. Vì thế, nước Mỹ cần có những chính sách và hành động quyết liệt để ước mơ về ước mơ của tác giả không chỉ mãi là ước mơ.

Câu 7 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Theo bạn, quan điểm và ước mơ của tác giả được thể hiện trong văn bản đến nay còn có ý nghĩa không? Hãy lí giải ý kiến của bạn.

Trả lời:

Theo bạn, quan điểm và ước mơ của tác giả được thể hiện trong văn bản đến nay vẫn còn rất ý nghĩa. Mặc dù hiện nay đất nước ngày càng tôn trọng sự tự do và bình đẳng nhưng mà đâu đó, góc tối về sự phân biệt chủng tộc vẫn còn tồn tại. Ví dụ như sự kỳ thị của những người Mỹ da trắng với cộng đồng người Mỹ gốc Phi, tình trạng phân biệt đối xử của các nhân viên thực thi pháp luật da trắng với công dân da màu. Các vụ liên tiếp xảy ra gần đây với mức độ nguy hiểm đã gióng lên hồi chuông báo động về nạn phân biệt chủng tộc có xu hướng gia tăng ở Mỹ. Tuy nhiên, từ đó đến nay, vẫn còn rất nhiều câu hỏi đặt ra xung quanh vấn đề bình đẳng xã hội tại Mỹ khi nỗi ám ảnh chủ nghĩa phân biệt chủng tộc vẫn còn đang len lỏi trong mọi mặt của đời sống xã hội.

Câu 8 (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Từ bài diễn văn Tôi có một ước mơ, bạn rút ra được bài học gì trong việc tạo lập một văn bản nghị luận giàu sức thuyết phục?

Trả lời:

Từ bài diễn văn Tôi có một ước mơ, bài học được rút ra trong việc tạo lập một văn bản nghị luận giàu sức thuyết phục là:

- Tạo lập văn bản nghị luận gồm nhiều thành tố: luận đề, luận điểm, lí lẽ, bằng chứng,... Các thành tố này phải được tổ chức thành một chỉnh thể, có quan hệ chặt chẽ với nhau, thuyết phục người đọc.
- Biết vận dụng kết hợp đa dạng các phương thức biểu đạt và biện pháp tu từ.

Soạn bài Tôi có một ước mơ lớp 11 KNTT - Kết nối đọc - viết

Bài tập (trang 84 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) trình bày điểu bạn thấy tâm đắc khi đọc văn bản Tôi có một ước mơ.

Đoạn văn tham khảo

Văn bản Tôi có một ước mơ – Mác-tin Lu-thơ Kinh đã để lại ấn tượng sâu sắc với người đọc qua thông điệp về ước mơ được sống bình đẳng, tự do của người da đen nói riêng và của toàn thể xã hội nói chung. Mỗi một quốc gia hay bất cứ đâu trên thế giới con người đều mưu cầu sự tự do. Sống được tự do mới là sống, có tự do con người mới có thể phát triển bản thân, làm những thứ mình thích, cống hiến những điểu tốt đẹp cho xã hội. Nếu không có tự do, con người sẽ không có được hạnh phúc, sẽ phải sống trong nỗi thống khổ của cảnh bị đàn áp, áp bức, cuộc sống sẽ chìm trong l ần than, đau khổ. Tự do trong bất cứ thời đại nào, ở bất cứ quốc gia nào cũng đều rất quan trọng và là mơ ước của bao người. Hãy trân trọng sự tự do mình đang có và nỗ lực nhiều hơn nữa để cống hiến cho xã hội những điểu tốt đẹp hơn.